

Motion till riksdagen 2019/20:3450

av **Hans Wallmark m.fl. (M)**

med anledning av skr. 2019/20:41 Riksrevisionens rapport om Sidas humanitära bistånd och långsiktiga utvecklingssamarbete

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att Riksrevisionens rekommendationer gällande Sidas humanitära bistånd och långsiktiga utvecklingssamarbete genomförs och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionens granskning av regeringens styrning och Sidas arbetssätt gällande samverkan mellan Sidas två huvudsakliga verksamheter humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingssamarbete visar att även om samverkan har varit prioriterad finns det brister i förutsättningarna för att omsätta detta i praktisk verksamhet. Detta gäller både regeringens styrning och Sidas sätt att bedriva sin verksamhet. Granskningen är viktig eftersom samverkan mellan humanitärt bistånd och det långsiktiga utvecklingssamarbetet ökar i betydelse då behoven av humanitärt bistånd ökar. Ett samarbete som inte fungerar så bra som det skulle kunna göra leder till ett mindre effektivt svenskt bistånd, vilket i slutändan går ut över människorna i de länder där svenskt bistånd kunde göra större skillnad.

Gällande humanitärt bistånd vill Moderaterna prioritera och öka resurserna till humanitära insatser för att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet – inte minst kopplat till den globala flyktingsituationen. Humanitärt bistånd, eller katastrofbistånd som det också kan kallas, är biståndets kärna med ett tydligt mervärde. I ljuset av att de humanitära behoven ökar och är ständigt underfinansierade, finns anledning att ytterligare stärka Sveriges humanitära bistånd men också att kraftsamla för

reformer som ökar effektiviteten. Därför behöver regeringen vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att de rekommendationer som Riksrevisionen lyfter fram i rapporten gällande Sidas humanitära bistånd och långsiktiga utvecklingssamarbete genomförs.

Vad gäller samverkan mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd så handlar det i grunden om att sätta resultat i fokus och i förlängningen om att se till att våra resurser används optimalt och att biståndsmedel i så stor utsträckning som möjligt går till de mottagare de är ämnade för. Regeringen skriver i skrivelsen att ”för att samverkan mellan humanitärt och långsiktigt utvecklingsbistånd ska kunna leda till effektiva resultat behöver samverkan anpassas till varje specifik kontext”. Detta är i sig en riktig bedömning, men enligt Riksrevisionens rapport finns det brister för att samverkan ska kunna ske på ett bra sätt. Bland annat noterar Riksrevisionen att utöver verksamhetsplanerna saknades myndighetsövergripande styrdokument som berörde hur samverkan skulle gå till och att förutsättningarna för samfinansiering och samrapportering var begränsade, vilket försvårade samordningen. Regeringen bemöter detta i skrivelsen med att ”gemensam programmering och samfinansiering har medvetet uteslutits då det riskerar att påverka respekten för de humanitära principerna negativt”. Moderaterna vill betona att ineffektiv samordning riskerar att påverka biståndets resultat negativt, och därför bör Riksrevisionens rekommendationer implementeras.

För ett större genomslag för samverkan mellan humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingssamarbete lyfter Riksrevisionen fram en rad rekommendationer på åtgärder: För regeringen gäller det att fastställa gemensamma målformuleringar på strateginivå för det humanitära biståndet och det långsiktiga utvecklingssamarbetet. För Sidas del handlar det om att säkerställa att det finns styrdokument som specificerar hur samverkan ska implementeras i verksamheten, att vidareutveckla arbetsformer som underlättar samverkan i analys, planering och målformulering i insatser, att säkerställa att de tekniska möjligheter som finns för att samfinansiera och samrapportera insatser kan användas i verksamheten när så är lämpligt och att säkerställa att de humanitära fokuspunkterna har tillräcklig kompetens och får den arbetstid som behövs för att möjliggöra samverkan.

Med tanke på att genomförandet av dessa rekommendationer med största sannolikhet leder till ökad effektivitet i svenskt bistånd är det anmärkningsvärt att regeringen inte tänker ta hänsyn till någon av rekommendationerna i rapporten. I stället hänvisar regeringen bara till att Sida arbetar systematiskt med detta. Regeringens slutsats i skrivelsen är att regeringen inte ser någon anledning till ytterligare styrning.

Regeringen skriver vidare att det övergripande målet för Sveriges internationella bistånd ska ”skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck” och att detta är ett mål som räcker i sig. Moderaterna vill betona att det övergripande målet som regeringen anger inte räcker utan att det behövs fler både tydliga och mätbara mål för biståndet. Som ett led i arbetet för ett mer effektivt bistånd som gör skillnad för de människor biståndet ska hjälpa bör regeringen implementera Riksrevisionens rekommendationer.

Hans Wallmark (M)

Hans Rothenberg (M)

Margareta Cederfelt (M)

Magdalena Schröder (M)